Lieta Nr.C30350214

Lietvedības Nr.C3502-14/5

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā, 2014.gada 9.aprīlī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnese I.Rūķe,

izskatījusi Rīgā, Abrenes ielā 3, rakstveida procesā civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu,

konstatēja:

2014.gada 30.janvārī /pers. B/ (turpmāk – prasītāja) iesniegusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. C/ (turpmāk- atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu valsts noteiktajā minimālajā apmērā2003.gada 9.septembrī dzimušā dēla /pers. D/ uzturam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2003.gada 9.septembrī piedzima prasītāja un atbildētāja kopīgs bērns /pers. D/. Ar atbildētāju kopā nedzīvo. Bērns dzīvo kopā ar prasītāju un atrodas prasītājas apgādībā un audzināšanā. Atbildētājs par bērnu, kurš vēl nevar pats sevi patstāvīgi apgādāt, īpašu interesi neizrāda un uzturlīdzekļus bērna uzturam nedod. Bērna vajadzības pieaug ar katru dienu un prasītāja nespēj viena pilnībā tās nodrošināt, līdz ar to ir spiesta vērsties tiesā ar prasības pieteikumu.

Prasītāja lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā un nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē, lūdz piedzīt no atbildētāja bērna uzturēšanai EUR 96,00 mēnesī.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177., 179. pantu, 2013.gada 15.janvāra Ministra kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.2.punktu, Civilprocesa likuma 26., 35., 43., 74., 93., 11., 112., 127., 128., 250.^{18} , 250.^{19} un 250.^{20} pantu.

2014.gada 6.februārī atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmo daļu vienlaikus ar prasības pieteikuma norakstu nosūtīta paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai līdz 2014.gada 6.martam.

2014.gada 4.martā tiesā tika saņemts atbildētāja paskaidrojums, kurā atbildētājs norāda, ka prasību atzīst pilnā apmērā un nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā. Par to lietas dalībniekiem paziņots 2014.gada 6.martā, nosūtot pusēm paziņojumu par lietas izskatīšanu.

Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesnese atzīst, ka prasība ir apmierināma pilnībā.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīves vietu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i. ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

No bērna dzimšanas apliecības izriet, ka 2003.gada 9.septembrī dzimušais dēls /pers. D/ ir /pers. C/ dēls.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga

īpaša aizsardzība un gādība. Šī likuma 10.pants paredz bērna tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību, katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu, redakcijā, kas ir spēkā no 2013.gada 1.janvāra, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Savukārt Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", bērniem līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai uzturlīdzekļu minimālais apmērs ir 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecumam - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša algas.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas stājās spēkā ar 2014.gada 1.janvāri, 2.punktā ir noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 *euro*.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam ir jānodrošina nepilngadīgā bērna no 7 gadu vecuma – EUR 96 apmērā mēnesī.

Nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, tiesa vadās no bērna vajadzībām un pušu reālajām materiālajām iespējām. Prasītāja ir lūgusi piedzīt minimālo, Ministru kabineta noteikto, uzturlīdzekļu apmēru. Sniegt uzturlīdzekļus šādā minimālā apmērā ir atbildētāja beznosacījuma pienākums un nav pat apspriežams saistībā ar viņa materiālo stāvokli. Ņemot vērā to, ka prasītāja vēlas piedzīt uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tiesa, vadoties pēc Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Par ģimenes tiesību normu piemērošanu" paustajām atziņām, uzskata, ka spriedumā nav nepieciešams norādīt un vērtēt bērna uzturam nepieciešamo ikmēneša aprēķinu, kā arī pušu mantisko stāvokli.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi. Uzturlīdzekļi piespriežami no dienas, kad prasība tika iesniegta tiesā, t.i., 2014.gada 30.janvāri līdz bērns sasniedz pilngadību.

Ievērojot to, ka prasītāja cēlusi prasību par minimālo uzturlīdzekļu apmēru, tiesa vadās no Civillikuma 179.panta piektās daļas un Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Tiesa uzskata, ka atbildētājs ir darba spējīga vecumā un likums nosaka atbildētājam pienākumu piedalīties bērna uzturēšanā, līdz ar to atbildētāja pienākums ir dod savam dēlam mēnesī EUR 96,00 (deviņdesmit sešu *euro*) neatkarīgi no tā, kāds ir viņa mantas stāvoklis.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētāja piedzenama valsts nodeva, kas nosakāma saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu. Tā kā uzturlīdzekļu gada maksājumu summa ir EUR 1152,00 (96,00 x12 mēneši-1152,00), piedzenamās valsts nodevas apmērs ir EUR 172,80 (15 % no 1152,00 =172,80).

Bez tam no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, proti, izdevumi, kas saistīti ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu nosūtīšanu un izsniegšanu EUR 4,70.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš daļā par tiesas izdevumu piedziņu -10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu var izpildīt nekavējoties, ja saņemts attiecīgs lietas dalībnieka lūgums. Prasītāja nav lūgusi spriedumu par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.,97., 192., 193., 204.^{1} pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, un 250.^{27} pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, līdzekļus nepilngadīgā dēla /pers. D/ personas kods /personas kods/, uzturam EUR 96,00 (deviņdesmit sešu *euro*) apmērā ik mēnesi, sākot no 2014.gada

30.janvāra līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā tiesas izdevumus - valsts nodevu EUR 172,80 (simtu septiņdesmit divu *euro* un 80 centus) par uzturlīdzekļu piedziņu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 (četrus *euro* un 70 centus).

Noteikt Pers.Ctermiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 (desmit) dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā,

maksājumu apliecinošos dokumentus par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumu nomaksu iesniegt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20(divdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Rūķe